

שהעיקר הוא הנייחא לעליונים והנייחא לתחתונים הוא טפל ר"ל אף לתחתונים. והנה נח הדויק מגודל ענותותו שאף הוא לא חשב שימלט כצוה"ק כנ"ל. הנה על העיקר היינו שהוא נייחא לעליונים. פשיטא שלא עלתה זאת על דעתו של נח כלל שיהא הוא נייחא לעליונים. אלא אף נח היינו הטפל מהנייחא שהוא נייחא לתחתונים ג"כ מקטני אמנה הי' שלא האמין בעלמו שיהי' אפילו נייחא לתחתונים עכ"פ. וזה"פ אף נח מקטני אמנה הי' כאמור וד"ל. והפי' מאמין ואינו מאמין וכו' הכל כמזכר לעיל צפי' הקודם ודו"ק:

שנים שנים באו אל נח אל התבה וזר ונקבה

שנים שנים באו אל נח אל התבה וזר ונקבה
 כאמר צוה אלהים. ופירש"י באו אל נח מאליהן שנים שנים כלם הושו במנין זה מן הפחות היו שנים עכ"ל. יש לרמו המשך הכתוב עם הפירש"י כך. שנים שנים היינו יראה והאבה. באו אל נח אל התבה פי' כל תבה ודבור של נח הי' בדו"ר. ואמר זכר ונקבה היינו כנודע מסה"ק דכר הוא צחי' אהבה וטוקבא הוא צחי' יראה. ואמר כאשר זוה אלהים היינו כ"ש ועתה מה הי' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה ולהאבה. ופירש"י באו אל נח מאליהן היינו כנודע מרבותינו ז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שבא מעלמו בבחירתו של אדם. וכשבא לידי יראה ממילא בא אהבה כנודע מסה"ק דרכו של איש היינו צחי' אהבה כנ"ל לחזור אחר אשה היינו צחי' יראה הי' כנ"ל. זה"פ באו אל נח מאליהן היינו כאמור והבן. והנה כל התיבות והדבורים של נח הדויק זולת זה שהיו בדו"ר צודאפי היו רובם ככולם כנוונות וסודות גדולים כראוי לדויק כמוהו. אך מן הפחות שבהם שלא הי' כ"כ צסודות וכוונות עכ"פ היו ציראה והאבה כמובן. זה שפירש"י שנים שנים כלם הושו במנין זה מן הפחות הי' שנים. פי' שנים שנים היינו דו"ר כנ"ל כלם הושו במנין זה בדו"ר מן הפחות הי' שנים ר"ל מן הפחות שבתצבות והדבורים שלא היו כ"כ צסודות וכוונות ואפילו משחת חולין שלו הי' שנים יראה והאבה עכ"פ כנ"ל ודו"ק:

וישראל את העורב ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים.

וישראל את העורב ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים. י"ל בהקדם לבאר הכתוב (תהלים קכ"ד) לולי הי' שהי' לנו יאמר נח ישראל וכו' אזי המים שטפונו וכו' אזי עבר על נפשנו המים הזדונים ע"כ. ואחר הדקדוקים המובנים למעיין בזה י"ל כך דהנה לכאורה

לריך להבין הלא ידוע שהתורה הוא נלחיות והוא בכל אדם ובכל זמן. ואיך שיך ענין המבול והתבה להגלל ממי המבול בכל אדם ובכל זמן. אלא היינו כידוע קשין מוונותיו של אדם כקרי"ס. והטרדות והדאגות המזונות והפרנסה הם הגלי ים והמבול המבלבלים את האדם ומבלים אותו בהבלי עוה"ז כמובן. והבהכ"י ובהמ"ד שפונה מן הטרדות המו"מ ובורח שם לתו"ת הוא התבה להמלט ולהגלל מן המבול וגלי היס. עד"ש אם פגע כך מנוול זה משכהו לבהמ"ד עי"ש. וכענין שנאמר דאגה בלב ישיחה ודבר טוב היינו ד"ת ישמחה עי"ש ברש"י. וח"ש לולי הי' שהי' לנו יאמר נח ישראל לולי הי' שנתן לנו התו"ת וזוה לנו יאמר נח ישראל היינו לאמר וללמוד בתו"ת. אזי היינו משוקעים חלילה בהמבול וגלי היס של טרדות ודאגות הבלי עוה"ז זה"פ אזי המים שטפונו אזי עבר על נפשנו המים הזדונים היינו המבול וגלי היס כאמור:

ויבזה יובן הכתוב (תהלים ל"ב) על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מואו רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו. ולכאורה אינו מובן למה יחס את התפלה זו לחסיד דווקא. הלא זה כל האדם לריך לבקש ששטף מים רבים אליו לא יגיעו כמובן. אלא הפי' לעת מואו היינו למואו קביעת עתים לתו"ת כמו שפירשנו בכללים עי"ש. והפי' שטף מים רבים היינו הטרדות המו"מ ודאגות הפרנסה שהוא המבול שוטף במבלבל את האדם מעבודת הבורא ומבלה אותו בהבלי עוה"ז כנ"ל. והנה המון עם המשוקע בהבלי עוה"ז. הטרדות המו"מ ערבים לו ומחוקים עליו ואינו מרגיש כלל שהוא מבול שוטף שיבקש תבה להמלט היינו לבקש לבהכ"י ובהמ"ד לתו"ת להגלל ששטף מים רבים אליו לא יגיעו. רק החסיד שכבר טעם טעם מתיקות עבודת הבורא ית"ש בתו"ת הנה כשבא השעה שמוכרח לעסוק במו"מ הוא שמרגיש שהטרדות המו"מ הוא מבול שוטף שמבלבל את מוחו ומבקש תבה להמלט כנ"ל. ולכך על זאת יתפלל כל חסיד דייקא אליך לעת מואו היינו שימלא עתים לתו"ת להגלל ששטף מים רבים אליו לא יגיעו כנ"ל והבן:

ויזה שהוא מרומנו כפסוק וישלח את הערב וילא יולא ושוב עד יבשת המים. פי' את הערב לשון עריבות ומתיקות. והפי' וילא היינו לפרקמטוי עד"ש שמח זבולן בלאתך לפרקמטוי עי"ש. ור"ל את הערב היינו זה שעבודת הבורא ערב ומתק לו אזי כשבא ללאה לפרקמטוי. הוא וילא יולא ושוב מיד לעבודתו בתו"ת מתוך

מתון
 כשלי
 טרדו
 לעוה
 דווקא
 וישלי
 כנ"ל
 הזידו
 המו"
 לקיימ
 פסריו
 פ"א
 חס
 שיטפו
 מחמת
 בלל.
 ובמשני
 המשול
 שלוקחי
 לבדו
 את ח
 אחד
 עותנים
 הזמן כ
 העת
 למעלה
 היריד
 בזה נו
 והתחזק
 במו"מ
 הוא לנו
 לו זה
 במו"מ
 יש לו
 העולם.
 ללחם
 כח ועו
 מזה הלו

מחוך המניעות ומחוך טרדות המו"מ. שבאמת ע"ז נשלחה הגשמה לעוה"ז דווקא משום שבשמים אין שום טרדה כמו"ש כלום מו"מ יש ביניכם וכו'. ונשלחה לעוה"ז שיש טרדות ומניעות ומחוך הטרדות והמניעות דווקא לפנות עתים לתו"ת כנדע. וזהו שרמז ואמר וישלח וכו' היינו שזהו המכוון של שליחת הגשמה לעוה"ז כנ"ל. ואמר עד יבשת המים. פי' המים היינו המים הידוניים והשקף מים רבים של הדאגות וטרדות המו"מ כנ"ל. ויודע המקיים את התורה מעוטי סופו לקיימה מעושר. זהו שרמז עד יבשת המים היינו עד שסרים ממנו המים הידוניים היינו הדאגות והטרדות וזכה לקיימה מעושר כנ"ל ורו"ק והבן:

היוצא לנו מזה. שע"י המו"מ אח"כ כשפונה ללמוד הוא מולא טעם ערב ומחוק בלימודו כנ"ל.

וכדאיתא בכש"ט על המרו"ל פעמים שבטולה של תורה זו יסודה. שע"י אכילה ושמ"י ועסק המו"מ שמתבטל האדם מלימוד התורה אז נחה הגשמה מהתלהבותה ומתחזקת לשוב לדביקות יותר עליון בסוד והחיות רואה ושוב עי"ש והבן. והנה ידוע הענין שליחת הגשמה לעוה"ז הוא כדי שלא תאכל נהמא דכסופא זהו שרמז וישלח את העורב וילא יולא ושוב. פי' וישלח ר"ל הענין שליחת הגשמה לעוה"ז הוא כדי את הערב היינו שחטעום עריבות ומחיקות בעבודתה. כי בשמים תאכל נהמא דכסופא שאינה מחוק לחך לכן נשלחה לעוה"ז שתמלא טעם ערב ומחוק בעבודתה. והוא ע"י וילא יולא ושוב היינו ע"י וילא יולא לפעמים לפרקמטי' ושוב מיד לתורה. עי"י מולא טעם ערב ומחוק בלימודו בסוד והחיות רואה ושוב כנ"ל. שאין מחיקת עבודת זה בשמים כנ"ל כלום מו"מ יש ביניכם וכו'. ואמר עד יבשת המים. יבשת אותיות חשבי עי"ש צבעה"ט וברש"י ז"ל. ורמז עד יבשת היינו עד שיבא אליהו יהי' עבודת הבורא בדרך הזה שאז לע"ל יהי' יום שכולו שבת ומנוחה וד"ל:

דענין אכילה ופירש"י ז"ל.

והנה עדה זית בורח בפי. ופירש"י ז"ל. אמרה יהי' מזונותי מרורין כוית בידו של הקב"ה ולא מחוקין כדבש בידי בשר ודם. והנה לכאורה הם דברי חימה. אך ילוויי שמתנת בשר ודם תהי' בעין יפה מזונות מחוקין ומתנת הקב"ה בידו המלאכה הפסוחה הקדושה והרחבה תהי' מזונות מרורין חלילה. אדרבה מכש"כ כבורא ית"ש כשהוא נותן בעין יפה הוא נותן והוא יתן מעדני מלך. ואיך יתן מאמר היונה יהי' מזונותי מרורין בידי הקב"ה. ממז"פ אם בידו של דרית הקב"ה

ות והוה בכל
בה להגלל ממי
כידוע קשין
אגות המזונות
את את האדם
הכ"כ ובהמ"ד
ת הוא התבה
גד"ש אם פגע
וכענין שנאמר
ת ישמחה עי"ש
א ישראל הכוונה
יאמר נא ישראל
משוקעים חלילה
בלי עוה"ז זה"פ
ו המים הידוניים
ור :

זאת יתפלל כל
ז מים רבים אליו
א את התפלה זו
ך לבקש ששקף
א הפי' נעת מולא
שפירשנו בכללים
ו הטרדות המו"מ
במבלבל את האדם
עוה"ז כנ"ל. והנה
דות המו"מ ערבים
שהוא מבול שוטף
כ"כ ובהמ"ד לתו"ת
יגיעו. רק החסיד
זבורא ית"ש בתו"ת
במו"מ הוא שמרגיש
שמתבלבל את מוחו
גל זאת יתפלל כל
שימלא עתים לתו"ת
יגיעו כנ"ל והבן :

הערב וילא יולא ושוב
הערב לשון עריבות
רקמטיא עד"ש שמה
ר"ל את הערב היינו
לו אזי כשבא ללחם
מיד לעבודתו בתו"ת
מחוך

א"י וישלח את העורב וכו'. ע"ד הנ"ל ובסגנון אחר קלת. והוא ע"פ דברי קדוש של אה"י זוק"ל. פ"א שאל לו חסיד אחד אם לעסוק במו"מ ובדר"א אם לא. ענה ואמר צודאני טוב ויפה לחסידים שיעסקו בדר"א. ומי שאומר שאינו רוצה לעסוק במו"מ מחמת שהוא מניעה לעבודת אינו יודע בדרכי חסידות כלל. כמו שמלינו (קדושין מ'): כל שיטנו במקרא ובמשנה ובדר"א לא במהרה הוא חוטא שג' והחוט המשולש לא במהרה ינתק. והנה חוט המשולש הוא שלוקחין ג' חוטיין ושזור אותם ביחד. ואף שכל חוט לבדו אינו חזק כל כך אולם בהתחברם כל אחד מחוק את חברו. וכן מי שעוסק במקרא ומשנה ודר"א כל אחד נותן כח וחזוק לחברו. היינו שמקרא ומשנה נוהגים כח להדר"א שהי' המו"מ כמו תורה שאינה תחת הזמן כך המו"מ לא יהי' תחת הזמן. ואף שלא יהי' העת הזאת עת טובה לזה המו"מ מ"מ ירויה כי הוא למעלה מן הזמן. ובכן יוכל ללמוד בכל עת אף בשעת היריד ואינו חושש שעי"ז יתמעט פרנסתו כי אדרבה בזה נותן כח להמו"מ כנ"ל. וכן המו"מ נותן כח והתחזקות ללימוד מקרא ומשנה. כי בעת שאדם עוסק במו"מ ויש לו השתוקקת ללמוד. אח"כ כשפונה לתורה הוא לומד בהשתוקקת גדול וחשק נמרץ. ומאין בא לו זה ע"י ההשתוקקת לתורה שהי' לו בשעת שעסק במו"מ ונתבטל מלימודו. כמו שאנו רואין שילד העני יש לו כח יותר מילד העשיר אף שיש לו כל תענוגי העולם. והוא כי מה שירעב ויתאווה זה הילד העני ללחם ואין. אח"כ כשישיגו למלא רעבותו נחוסף לו כח ועוז. מנולא ע"י שהרעב את עלמו מקבל חיות מזה הלחם. כמו כן הדבר בלחמו של תורה כשעוסק (דברי ישרא"ל ח"ב)